

Flow chart งานส่งเสริมและฟื้นฟูสภาพหญิงหลังคลอดด้วยวิธีการแพทย์แผนไทยของโรงพยาบาลแม่ลาน้อย

แพทย์แผนไทย

งานแพทย์แผนไทย(ดูแลหญิงหลังคลอด)

- ให้สุศึกษาเรื่องอาหารสำหรับหญิงตั้งครรภ์และหญิงหลังคลอด
- นวด/ประคบเต้านม เพื่อกระตุ้นน้ำนมกรณีน้ำนมไม่ไหล, น้ำนมไหลน้อยและภาวะตึงคัดเต้านม
- เยี่ยมหลังคลอดร่วมกับงาน ANC พร้อมนัดหญิงหลังคลอดมารับบริการต่อเนื่อง
- ให้บริการทบทมือเกลือ ,นวด,อบไอน้ำสมุนไพร, ประคบร้อน,
- ให้สุศึกษาเรื่องการดูแลตนเองของหญิงหลังคลอด
- เฝ้าระวังภาวะแทรกซ้อนหลังคลอดเช่น น้ำนมไม่ไหล น้ำนมไหลน้อย น้ำคาวปลาไม่เดิน สันนิบาตหน้าเพลิง และอาการลมผิตเดือน
- กรณีพบมีภาวะซึมเศร้าหลังคลอดส่งพบพยาบาลจิตเวชเพื่อดำเนินการดูแลต่อไป

งานจิตเวช

ส่งต่อกรณีพบภาวะซึมเศร้าหลังคลอด

บทบาทหน้าที่ของแพทย์แผนไทย

งาน ANC

ตั้งครรภ์และ(หลังคลอด-45 วัน)

ห้องคลอด/ตึกผู้ป่วยใน

(หลังคลอด-3วันที่Admit)

งานโภชนาการ/ห้องครัว

(หลังคลอด-3วันที่Admit)

งานคลินิกนมแม่/งานเวช

(หลังคลอด 8-15 วัน)

ส่งต่อแพทย์แผนไทยกรณี Normal

กรณีแพ้แลผีเย็บแยก หรือผิตปกติส่งพบแพทย์

-ดูแผนการคลอดของหญิงตั้งครรภ์เพื่อวางแผนการดูแลหลังคลอด

-ประสานเรื่องกรณีมีการคลอดบุตรเพื่อดูแลหญิงหลังคลอดเน้นการกระตุ้นน้ำนม

-ให้บริการนวด/ประคบ เปิดท่อน้ำนม กระตุ้นน้ำนม

-ให้สุศึกษาหญิงหลังคลอดและญาติในนวด ประคบ เปิดท่อน้ำนมในการกระตุ้นน้ำนมเพื่อกลับไปทำที่บ้านต่อ หากยังมีอาการน้ำนมไม่ไหล น้ำนมไหลน้อยและมีภาวะตึงคัดเต้านม(กรณีCassที่มีปัญหาเรื่องน้ำนม)

-ประสานเรื่องอาหารสำหรับหญิงหลังคลอดเพื่อบำรุงน้ำนมและเพิ่มน้ำนม

-วางแผนเรื่องอาหารสำหรับหญิงหลังคลอดเช่น แกงขนุน แกงหัวปลี เพื่อบำรุงน้ำนมเพิ่มให้มากขึ้น

-หมายเหตุ: กำลังแก้ไขปัญหาเรื่องอาหารบำรุงน้ำนมเนื่องจากพบปัญหาเรื่องวัตถุดิบที่ไม่มีตลอดและขาดแคลนในบางฤดู ซึ่ง 1 สัปดาห์สามารถทำเมนูดังกล่าวได้เพียง 1-2 มื้อเท่านั้น

-ให้บริการทบทมือเกลือ ,นวด,อบไอน้ำสมุนไพร, ประคบร้อนสมุนไพร

-ให้สุศึกษาเรื่องการดูแลตนเองของหญิงหลังคลอด การปฏิบัติตัวสำหรับหญิงหลังคลอดการอยู่ไฟ อาหารบำรุงน้ำนม สมุนไพรกระตุ้นน้ำนม อาหารแสลงสำหรับหญิงหลังคลอด

-เฝ้าระวังภาวะตึงคัดเต้านม น้ำนมไม่ไหล น้ำนมไหลน้อย ภาวะน้ำคาวปลาติดค้าง น้ำคาวปลาไม่เดิน

-เฝ้าระวังอาการสันนิบาตหน้าเพลิงและอาการลมผิตเดือนซึ่งเป็นภาวะผิตปกติหลังคลอด

-นัดมารับบริการดูแลหลังคลอดต่อเนื่องไม่เกิน 5 ครั้งตามมาตราฐานเวชปฏิบัติการดูแลหลังคลอด

กรณีหญิงหลังคลอดนอกเขตรับผิตชอบรพ. จ่ายยาอบสมุนไพร พร้อมให้สุศึกษาเรื่องการอบไอน้ำสมุนไพรเพิ่มเติมที่บ้าน และนัดให้มารับบริการดูแลหลังคลอดตามสถานบริการที่สะดวกและสมัครใจใน3 แห่งคือ (รพ.แม่ลาน้อย รพ.สต.แม่สุ รพ.สต.แม่ลาหลวง)

Flow chart ขั้นตอนการลงข้อมูลการดูแลหลังคลอดด้วยวิธีการแพทย์แผนไทยรพ.แม่ลาน้อย

การซักประวัติ/ตรวจร่างกาย(ต้องครอบคลุมรายละเอียดดังนี้)

1. ตรวจสอบความดันโลหิต อัตราชีพจรและการหายใจ อุณหภูมิร่างกาย
2. ตรวจสอบดูลักษณะ กลิ่นสีของน้ำคาวปลา
3. ตรวจสอบลักษณะของแผลช่องคลอดกรณีคลอดปกติ
4. ตรวจสอบหน้าท้อง เพื่อประเมินลมในท้อง ขนาดและระดับของมดลูก และแผลหน้าท้อง กรณีผ่าตัดหน้าท้อง ตรวจสอบเต้านม ลานนม หัวนม และการไหลของน้ำนม

วินิจฉัย(แล้วแต่อาการของแต่ละราย)

Z392 การดูแลและการตรวจหลังคลอด Routine postpartum follow

U507 เต้านมตึงคัด

U506 น้ำคาวปลาเดินไม่สะดวก

U502 น้ำคาวปลาไม่เดิน

U504 น้ำนมไหลน้อย

U505 น้ำนมไม่มี เป็นต้น

กิจกรรม

1. การบริหารหญิงหลังคลอดด้วยการทับหม้อเกลือ - 12
2. การบริหารหญิงหลังคลอดด้วยการนวด- 13
3. การบริหารหญิงหลังคลอดด้วยการประคบสมุนไพร - 14
4. การบริหารหญิงหลังคลอดด้วยการอบไอน้ำสมุนไพร - 16
5. การบริหารหญิงหลังคลอดด้วยด้วยการปฏิบัติตัวสำหรับหลังคลอด-30

รหัสหัตถการ

9007712 การบริหารหญิงหลังคลอดด้วยการทับหม้อเกลือ - 12

9007713 การบริหารหญิงหลังคลอดด้วยการนวด- 13

9007714 การบริหารหญิงหลังคลอดด้วยประคบสมุนไพร - 14

9007716 การบริหารหญิงหลังคลอดด้วยการอบไอน้ำสมุนไพร - 16

9007730 การบริหารหญิงหลังคลอดด้วยด้วยการปฏิบัติตัวสำหรับหลังคลอด-30

หมายเหตุ: ช่วงระยะเวลาดูแลหลังคลอด กรณีคลอดปกติ ทำได้ตั้งแต่ 1 สัปดาห์เป็นต้นไป กรณีคลอดด้วยวิธีการผ่าตัด และกรณีทำหมัน ทำได้ตั้งแต่ 1 เดือนเป็นต้นไป การให้บริการดูแลหลังคลอดครั้งแรกต้องไม่เกิน 45 วันหลังคลอด และสิ้นสุด 5 ครั้งภายใน 3 เดือน